

Sucot - Sărbătoarea Colibelor חג סוכות [anul 5780]

Sucot este o sărbătoare din Tora care ține șapte zile de la 15 Tișrei până la 21 Tișrei. Prima zi este *Iom Tov* יום טוב, adică sărbătoare în care nu se lucrează, iar apoi vin șase zile de *Hol Hamoed* חול המועד, adică sărbătoare în care se lucrează. Sărbătoarea aceasta are un număr relativ mare de mițvot și ritualuri pe care le vom descrie în continuare. Sucot este a treia și ultima sărbătoare din cele trei „șloșa regalim” שלושה רגלים, în care evreii veneau la Ierusalim la Templu cât timp acesta a existat. La sfârșitul sărbătorii de Sucot, pe data de 22 Tișrei mai este o sărbătoare numită Șmini Ațeret în care nu se mai impun mițvoturile speciale de Sucot. Ultima sărbătoare în seria sărbătorilor de toamnă este Simhat Tora, care în Israel se sărbătorește în aceeași zi cu Șmini Ațeret, iar în diaspora a doua zi, de 23 Tișrei.

În Tora, numele sărbătorii este Hag HaSukot care de multe ori în cărțile de Profeți și Scrieri și în Talmud și midraș este numai HeHag חג. În Tora mai există și numele de Hag HaAsif חג האסיף, care înseamnă „Sărbătoarea Culesului Roadelor”. Acest nume vine de la aspectul agricol al acestei sărbători care cade fix în perioada în care se termină culesul roadelor din sezonul ploios al anului trecut, se termină tescuirea strugurilor și depozitarea vinului. Cuvântul roade nu se referă probabil la recolte de cereale care după cum știm se adunau la începutul verii, ci la adunarea fructelor de vară, mai ales struguri și smochine și poate și adunarea paielor din ogor. În Talmud Ierusalimi, tactatul Maaser Șeni 67:1 scrie că de Sucot se aduceau la Templu smochine și struguri care au fost culese de curând.

Sursele sărbătorii

Sărbătoarea de Sucot în Tanach are două caracteristici: Una agricolă în care se sărbătorește sezonul de cules al roadelor pe de o parte, iar pe altă parte este una din cele trei „șloșa regalim” care de data aceasta comemorează așezarea evreilor în deșert în colibe. Data sărbătorii s-a stabilit la mijlocul lunii Tișrei (a Șaptea lună a anului în Tora) fiindcă aceasta este sfârșitul anului agricol *șet hașana* צאת השנה. Aceste două caracteristici sunt descrise în cartea Levitic 23:39-43:

„Dar în ziua a cincisprezecea a lunii a șaptea, când veți strânge roadele pământului, veți sărbători sărbătoarea Domnului șapte zile. În ziua întâi (va fi) Șabaton (nu se va lucra) și în a opta zi (va fi) Șabaton și vă veți lua în prima zi rod din pomi de *hadar* עץ הדור (chitră după interpretarea înțelepților), ramuri de palmieri și crengi de copaci stufoși și sălcii de pârâu și vă veți bucura înaintea lui Dumnezeu șapte zile și veți ține sărbătoarea ca sărbătoare pentru Domnul Dumnezeu șapte zile pe an; este o lege veșnică pentru toate generațiile voastre, o veți ține în luna a șaptea. În colibe veți locui șapte zile, toți cei născuți în Israel (cetățeni) vor sta în colibe pentru ca generațiile voastre (în viitor) să știe că în colibe am așezat pe Bnei (fiii) lui Israel când i-am scos din Egipt. Eu sunt Dumnezeul vostru”.

Mițvot-urile (regulile) sărbătorii

Aceste reguli apar în Tora în pasajul de sus din Levitic 23, în care sunt amintite cele patru plante și șederea în suca și în cartea Numeri 29 unde sunt amintite jertfele de Musaf (de după amiază) ale sărbătorii și în cartea Deuteronom 16. Toate regulile sunt detaliate în Mișna și Talmud în tactatul Suca dedicată special acestei sărbători.

- **Mițva de abținere de la muncă.**

Prima zi de Sucot este Iom Tov în care este interzis de a munci în afară de gătit pentru sărbătoare.

- **Ședere în suca סוכה.**

În perioada sărbătorii de Suca o mițva este șederea în suca și folosirea ei pentru toate activitățile zilnice ale casei. În perioada aceasta de șapte zile avem mițva să mâncăm, să bem și să dormim în suca și alte activități domestice să le facem în suca.

Suca este o locuință provizorie care nu este în nici un caz permanentă. Despre suca vom scrie separat. În orice caz ea trebuie împodobită cu cele mai frumoase ornamente. „Isteții” încep construcția colibei imediat la ieșirea din Iom Kipur.

- **Cele patru plante (specii) ארבעת המינים.**

De sărbătoarea Sucot avem o mițva de a ține în mână cele patru plante: etrog (chitră) אתרוג, lulav (ramuri de palmier) לולב, hadas (mirt) הדס și arava (salcie) ערבה. După cum am văzut mai sus în Levitic 23:39-43, chitra și mirtul apar în Tora într-un mod obscur, neclar și numai din Talmud și midraș ni se clarifică despre ce este vorba. În midraș VaYikra Raba 30:12 ni se explică că aceste plante simbolizează diferite caractere ale speței umane: gustul simbolizează Tora, iar mirosul simbolizează fapte bune. Chitra care are și gust și miros simbolizează un om care are și Tora și fapte bune. Salcia care nu are nici gust și nici miros simbolizează un om care nu are nici Tora nici fapte bune. Mirtul care are miros dar nu are gust reprezintă pe cei care fac fapte bune dar nu au Tora, iar palmierul cu fructele lui, adică curmalele, au gust dar nu au miros reprezintă pe cei care au Tora dar nu au fapte bune. Mai sunt și alte multe midrașim în care aceste plante sunt explicate altfel.

- **Mițvot care erau pe vremea Templului.**

Hakhel (adunare) הקהל. La sfârșitul cărții Deuteronom cap.31 versete 9-13, Moise scrie cartea de Tora, o dă bătrânilor și le poruncește să adune pe toată lumea și să le citească cartea. Astăzi în Israel se ține o adunare simbolică asemănătoare de Sucot.

Nisuch Mayim (stropirea cu apă) ניסוך המים. Acest ritual se ținea de Sucot în fiecare dimineață în Templu și a fost o sursă de divergență între farisei și saducheii. În Tora nu este descris, dar din Talmud știm că se aducea apă de la Izvorul Șiloah la Templu și se stropea o parte din altar cu ea.

Mițvat Arava מצות ערבה. În Templu se învârteau în jurul altarului de ars-de-tot cu sălcii în mână și spuneau rugăciuni de Hoșaanot, care se spun în fiecare zi în perioada de Sucot. Astăzi a mai rămas lovirea pământului cu sălcii de ultima zi, Hoșaana Raba הושענא רבה.

Jertfele de Musaf קרבן מוסף care se făceau în fiecare zi în Templu.

Ritualuri și obicei

- **Ușpezin (oaspeți în aramaică) אושפזין.** Un obicei cabalistic este invitația unor oaspeți imaginari în suca, după următoarea ordine: Avraham, Isaak, Iacov, Moise, Aharon, Iosef și David.
- **Simhat bet Hașoeva (veselia extragerii apei) שמחת בית השואבה.** În Templu, pentru ritualul de stropire era nevoie să se extragă apa din izvor. Aceasta se sărbătorea cu o veselie de neînchipuit.
- **Hoșaanot și Hoșaana Raba הושענות – הושענא רבה** pe care le-am amintit deja.
- **Citirea sulului Kohelet (Eclesiastul) קהלת.** Așkenazim citesc sulul de Șabat Hol HaMoed. Dacă prima zi de Sucot cade de Șabat (și nu mai avem un Șabat la mijloc) se citește de Simhat Tora.

Mai este mult de scris și despre obiceiuri și despre evenimente istorice din Tanach și Talmud care au legătură cu

sărbătoarea de Sucot. Vom scrie cu altă ocazie.

Este bine să încheiem amintindu-ne că aceasta este sărbătoarea în care avem mițvot-ul să fim tot timpul veseli „să ai bucurie deplină”.

[Hag Sameah \(Sărbătoare veselă\) חג שמחה](#)